

2 Timoteo

ingante Pabodo cadota ante ayænta nänö yewæmongainta

Timoteo ingante Pabodo yewæmongampa

¹ Botö Pabodobo inömo imopa. Wængongui nänö änö bai Itota Codito nänö në da godongaïmo imopa. Itota Codito nempo quëwënönäni iñönänite Wængongui, Minitö wantæpiyæ mini quëwenguinö ante pönömo ænguimïni iminipa, angacäimpa. Mänömaï beyæ tömengä botö imo, Mäninö ante apænebi ëñencæðanimpa, angä ëñëninque botö tömengä nänö në da godongaïmo imopa.

² Timoteo ëñëmi. Bitö botö wëmi bai inömi inte botö në waadebi inömi imipa. Bitö acæbiimpa, ante bitö imite yewæmömopa. Mönö Mæmpo Wængongui tönö Awënë Itota mönö Codito tönö bitö imite waadete pönö waa cæda ate bitö gänë entawencæbiimpa, ämopa.

Itota Codito waa pönï nänö ingainö ante

³ Wëëñëñedë botö wæmæidi nani cægaï bai botö adobai nämä apænte pönente adinque wentamö mongænämaï entawëmo inte Wængongui beyæ në cæbo imopa. Botö itædë incæ woyowotæ incæ bitö beyæ ante mäningä Wængongui ingante botö apæneyedë adocä ingante cöwë waa ate pönente apænebopa. ⁴ Botö bitö æbänö wëñapæ tamömitapa, ante pönëninque, Botö watapæ tocæboimpa, ante bitö imite ainente imopa. ⁵ Bitö Wængongui ingante nö wede pönëmi imipa, ante adïmo inte botö adodö ante wæætë pönëmopa. Edæ bitö ñæñæ Doida bitö wäänä Eönita tönö tömëna täno Wængongui ingante nö wede pönente nana ingaï bai bitö iñömö ñöwo adobai imipa, ante do ëñëmopa.

⁶ Mänömaï beyäe bitö imite iïmaï ämopa. Wængongui nänö cædönö ante bitö cæcæbiimpa, ante botö bitonga gampo cæyömo Wængongui pönö cæcä æninqe ewocabi imipa. Ininqe mäninö bitö ewocadö beyænque bitö godömenque godömenque cæcæbiimpa. ⁷ Wængongui tömengä Tæiyä Waëmö Önöwoca ingante mönö imonte pönongä æmö ininqe mönö wii tömengä beyäe guiñente ewocamopa. Wæætë mäniwoca beyäe tæi ewocamö imopa. Ayä adowoca ingante ewocadinque waodäni inänite waadete pönëmö imopa. Adowoca beyäe mönö, Nöinö cæcæimpa, ante pönëninque nämä wææ ante cæmö imopa.

⁸ Mönö Awënë Itota Codito nänö angainö bitö ëñëninö ante bitö guingo imönämaï inte apænecæbiimpa. Botö adobaï, Tömengä nänö angainö botö ëñëninö ante botö apænebo beyäe botö imote tee mönedäni wæyömote bitö mäninö adinqe guingo imönämaï inte apænecæbiimpa. Wæætë botö tönö Itota ingantedö ante möna watapæ apænedö ante apænedinqe bitö Wængongui nänö tæi piñæmämö ante ewocadinque botö tönö adobaï guëa caate wæcæbiimpa. ⁹ Wængongui, Quëwencæmïinimpa, ante mönö imonte æninqe, Minitö tæiyä waëmö entawente quëwencæmïinimpa, ante mönö imonte aa pegacäimpa. Mänömaï cædinque tömengä wii mönö waa cædinö beyænque wæætë tömengä nänö aïnenö ante cægacäimpa. Ayä wëenëñedë inguipoga badönämaï iñedë tömengä, Itota Codito beyænque, ante pönëninque mönö imonte waadete pönö cægacäimpa. Mäninö nänö waadete pönö cægainö beyænque tömengä mönö imonte æninqe aa pegacäimpa. ¹⁰ Incæte ñöwoyedë mönö imonte, Quëwenguimïini, ante në Ængaingä Itota Codito pongä ininqe tömengä waadete nänö pönö cægainö ante edonque odömongantapa. Ayä Itota ingantedö ante

mönö watapæ apænedö beyæ tömengä, Minitö mem-poga wænämaï incæminimpa, ante cædinque wantæpiyæ wænämaï mönö quëwenguimämo ante edonque odömon-gacäimpa.

¹¹ Wængongui botö imote apænedinque, Itota ingantedö ante watapæ botö apænedö ante bitö apænebi ëñencæðänimpa, angantapa. Angä ëñëninque botö adobaï tömengä nänö në da godömo imo inte ayæ në odömonte apænebo imopa. ¹² Mänii beyæ botö mänö-maï wæwente quëwëmopa. Incæte, Æcänö ingante në wede pönëmo imopa, ante do ëñëmo inte botö guingo imönämaï imopa. Edæ botö quinö tömengä ingante godönimo incæ tömengä mäninö æninque nanguï täi ewocacä inongä inte tömengä nänö apænte anguiönæ ganca wææ cæcæcäimpa. Mäninö ante botö ædæmö ëñëmopa.

¹³ Botö bitö imite odömonte apænebo bitö ëñëninö ante bitö ñimpo cæðämaï ee nææncæbiimpa. Wæætë, Mäninö nö ante mönö adodö adodö ante odömonte apænedö impa, ante bitö adobaï adodö ante odömonte apæne-cæbi-impä. Mönö Itota Codito nempo quëwëmi inte wede pönëninque waadete pönente odömonte apæne-cæbi-impä. ¹⁴ Wængongui, Wææ aacæbiimpa, ante bitö imite pönongä æniimi inte bitö tömengä waa pöni nänö pönongäinö ante wææ aacæbiimpa. Edæ mönö Wængongui Önöwoca tönö ewocate quëwëmpä. Ininque bitö tömengä tönö cædinque wææ aacæbiimpa.

¹⁵ Atiabæ quëwënäni iñömö tömänäni botö imote ëmö cæte godänitapa, ante bitö do ëñëmipa. Edæ Piguedo tönö Edömogænæ incæ tömënäni tönö botö imote ëmö cæte godatapa. ¹⁶ Önetipodo guiquënë botö wæwëmo adinque tömengä wæætë wæætë pönö cæcä beyænque botö wampo pönentabopa. Ayæ adobaï botö imote yæguin-

camē inte ñä cæyænte tee mönedäni wæyömote tömengä guingo imönämaï ingacäimpa. Ìninqe tömengä tönö godongämæ quëwëñäni inänite mönö Awënë Itota Codito waadete pönö waa cæcæcäimpa, ämopa. ¹⁷ Edæ Odömä nani quëwëñömö iñömö pöninge Önetipodo botö ìmo ante nanguï diqui diqui mininqe ate ate iinqe mingacäimpa. ¹⁸ Botö Epeto nani quëwëñömö mänïñömö quëwëñömote tömengä æbänö botö beyæ pönö nanguï cæcantapa, ante bitö do ædæmö ëñëmipa. Mänömaï beyæ botö iinqe baquïönæ iñonte Wængonguï tömengä ingante pönö waadete waa cæcæcäimpa, ämopa.

2

Itota Codito beyæ waa tontado bai cæcäimpa

¹ Ayæ bitö botö wëmi bai inömi inte ëñëmi. Itota Codito nempo quëwëñömite tömengä waadete pönö cæcä beyænque bitö tæï ewocabi incæbiimpa, ämopa. ² Waodäni tæiyænäni ëñëñönäni botö æbänö ante apænebo bitö ëñëninö ante bitö wæætë wadäni në pönënanäni inte cöwë ædæmö cædäni iñönänite adodö ante odömonte apænebi ëñencædänimpa. Ëñëninque tömënäni në nö cædönäni inte adobaï wadäni inänite odömonte apænequïnäni inänipa, ante tömënäni inänite ämi gocædänimpa.

³ Bitö Itota Codito beyæ waa tontado bai inömi inte bitö wæwëmi incæ ee ongonte godömenque cæcæbiimpa, ämopa. ⁴ Waocä tontado badinque nänö cæyedë tömengä, Botö awënë botö ìmote waa acæcäimpa, ante tömengä nänö änonque ante ëñente cæcæboimpa, äninque wadäni tontado inämaï inäni nani cæbaï cædämaï inongä ingampa. ⁵ Gänä cæcæte ante në owempocä iñömö, Cöwë nani cægai bai owempoedäni, ante nani wææ

angainö ante ëñente cæcä ininque tömenganque godömenque waa owempodique gänä cædinque poganta æmaingampa. ⁶ Amiña bayedë pancamonga pancamonga æññönäni gönea ante në nangui cæcä iññömö tömengä täno ænguënergä ingampa. ⁷ Mäninö imæca quëwënäni näni cæ bai ante mënea go adodeque botö äñinö ante pönëñömi mönö Awënë edæ bitö imite odömongä ëñëinque bitö edonque pöni ëñencæbiimpa.

⁸ Itota Codito awënë Dabii wodi nänö päingä inongä inte do wëninque në ñäni ömæmongaingä ingante ante pönencæbiimpa. Mäninö ante watapæ botö apænedö impa. ⁹ Mänine beyænque botö caate wæwëmo imopa. Edæ në wënæ wënæ cæcä ingante tee mönecönë ñä cæyænäni bai botö imote adobai mänine botö apænedö beyænque ñä cædäni wæbopa. Incæte Wængongui nänö angainö ædö cæte ñä cæyænte ingui. ¹⁰ Mänömai beyæ Wængongui nänö apænte æninäni beyænque ante cæyö-mote wadäni ancaa wënæ wënæ cædäni wæbo incæte botö ñimpo cædämai inte godömenque cæbopa. Edæ Wængongui nänö ñäo apäiyömö näni cöwë quëwenguinque mäninäni Itota Codito ængä beyænque tömengä nempo quëwencædänimpa, ante cædinque botö wæwëmo incæte godömenque cæbopa.

¹¹ Iimäi ante näni änö näwangä ante impa.

Mönö Itota Codito tönö godongämæ wængaimö inte adobai tömengä tönö cöwë wänämai quëwencæmöimpa.

¹² Mönö tömengä tönö ñimpo cædämai inte ee cæte wæwëmö inte adobai tömengä tönö në awënëidi badinque godongämæ aacæmöimpa.

Mönö, Tömengä ingä dicæ abogaa, ämö ininque tömengä adobai näëmæ mönö imonte, Dicæ abogaa, ämaingampa.

¹³ Mönö wede pönönö ante ædæmō cædāmaï imō incæte tōmengä guiquënē mönō imonte cōwē pönēn-inque cōwē ædæmō cædongä ingampa.

Ĩñæmpa tōmengä ĩñömō nāmā nänō ingainō ante ñimpo cædāmaï inongä inte tōmengä wadō ante pönēnāmaï ingampa.

Wængonguï bitō imi, Waa cæbi abopa, angingä, ante

¹⁴ Waodāni ĩnānite apænedinque bitō, Mäninō ante pönēdāni, ante wæætē wæætē ancæbiimpa. Mönö Wængonguï ayongä ĩmaï ante wææ ante nanguï apænebi ēñencædānimpa. Mīnitō, Ædedō ĩ, ante wadodō wadō ante pīinte tededāmaï incæminimpa. ĩñæmpa mänōmaï bai āninqe mönō ānō ĩñömō önonque ante impa. Ayæ mänōmaï ante tedemō ēñēninque nē ēñēnāni ĩñömō æmæ pönente babaĩnānīpa, ante bitō wææ ancæbiimpa, ämopa. ¹⁵ Bitō Wængonguï ayongä, Botō nē waa cæbo incæboimpa, ante nanguï cæcæbiimpa. Nē cæbo inte guingo imönāmaï incæboimpa, ante cædinque Wængonguï nö nänō angainō ante tōmēmi nē ædæmō ēñente entawēninque mäninonque ante tōinō ante wadāni ĩnānite waa odōmonte apænecæbiimpa. ¹⁶ Tæiyæ waēmō ewocadāmaï inte wadāni önonquedō ante tedeyönāni bitō tōmēnāni ĩnānite ēñēnāmaï inte nänēnē wadæ goe. Edæ mänināni Wængonguï ingante emō cædinque cōwē godōmenque wīwa nāni cæquinque wadæ godānīpa. ¹⁷ Baō ñömæĩñömō aca podinque nanguï godōmenque baayō bai mänināni nāni odōmonte apænewēnō adobaï wodo wodo go ĩninqe wadāni tæiyænāni ēñēninque oda cæcædānimpa.

Mänināni nāni tedewencabo ĩñönāni ĩmēneo tönō Pidetō adodaque ĩnāpa. ¹⁸ Tömēna Wængonguï nāwangä nänō angainō ante ñimpo cæte wadæ godina ĩnāpa. Ayæ, Mönö ñāni ömæmönō ĩñömō ĩninqe bagatimpa,

ante tedewëna ëñëninque wadäni pancadäniya nani wede pönëno incæ wido cæte bai quëwënanipa. ¹⁹ Incæte Wængonguï näwangä nänö angainö mönö pönëno iñömö tæi gönonte bai cöwë ongompa. Mäninö ante mënea ante iïmai yewæmonte bai ongompa. Edæ Wængonguï Awënë tömengä quinäni ædänidö inänii, ante do ëñengampa. Ayæ tömengä ëmowo ante, Botö Awënë inongä ingampa, ante në änäni iñömö tömënäni tömänäni, Mönö wïwa cædimämo ante wæte wædinque wadæ goquënenäni inänipa.

²⁰ Në ëacä oncönë ñænæncönë tömengä nänö waa waa cö cæincade iñömö oodo inte padata inte nani badöincade mä ongompa. Adobai wacade awæmpaincade daicade incade mä ongompa. Pancacadea iñömö waëmoncooque da wëincade incadepa. Wacade guiquënë ömæpocooque da wëincade incadepa. ²¹ Waocä wënæ wënæ nänö entawënö ante ñimpo cædinque nämä ñä mënongate bai quëwengä inique tömengä iñömö waëmoncooque da wëincade bai inongä inte Wængonguï beyæ waa cæcä imaingampa. Tömengä tæiyæ waëmö ewocate quëwengä babaingampa. Inique tömengä Awënë nänö änö ante do cæcä imaingampa. Ayæ, Quinö waa cæquinö i, ante tömengä do cæcä imaingampa.

²² Edëninäni wïwa nani cæinënö ante bitö ñimpo cæte wodii gote bai quëwencæbiimpa. Wæætë waodäni mimö ñä mënongate entawënäni inte Wængonguï ingante në apænedäni tönö bitö nö cæquënenö ante cæte quëwencæbiimpa. Mönö wede pönënö ante godömenque pönente quëwencæbiimpa. Waodäni inänite godömenque waadete pönencæte ante cæcæbiimpa. Ayæ mönö piyænë cæte quëwenguimämo ante pönëninque cæcæbiimpa. ²³ Önonquedö ante apænedinque në, Ædedö i, ante wacä tönö guëadö guëa tedewengä mänömai tedecä beyænque wadodö wadö piïnte tedewënanipa,

ante do eñēmipa. Īninqe tōmēnāni nē pōnēnāmaī ināni inte ōnonquedō ante apāneyōnāni bitō tōmēnāni tōnō godongāmāē apānedāmaī incæbiimpa.

²⁴ Mōnō Awēnē ingante nē cæcā ĩñōmō tōmengā wadāni tōnō wadodō wadō piinte tededāmaī incæcāimpa. Wæætē tōmānāni inānite ædæmō cæcæcāimpa. Ayæ wadāni tōmengā ingante wēnæ wēnæ cædāni adinqe tōmengā wæætē piināmaī inte piyænē cæcæcāimpa. Ayæ tōmengā nē waa odōmonte apānecā incæcāimpa. ²⁵ Tōmengā apānecā eñēninqe nē eñēnāni ĩñōmō Baa ante wadō ānāni inānite tōmengā ædæmō cæte, ĩmaī impa, ante odōmonte apānecā eñencædānimpā. Edæ Wængonguī pōnō cæcā ate tōmēnāni nāmā incæ, Wēnæ wēnæ cæmō awædō, ante wædinque tōmengā nāwangā nānō angainō ante eñencædānimpā, ante pōnente cæcæcāimpa. ²⁶ Ayæ tōmēnāni eñēnāmaī encadāni incæ nē eñenguīnāni wæætē bacædānimpā, ante pōnente cæcæcāimpa. Wēnæ ĩñōmō tōmēnāni inānite bæi ongōninqe tōmengā, Botō ānō eñente quēwencæmīnimpā, ante godō cæcā ate tōmengā nānō nē bæi ongōnāni wæætē aamō cæte wodii gocædānimpā, ante adobai pōnente cæcæcāimpa.

3

Īninqe bayedē waodāni æbānō quēwenguīnāni, ante

¹ Timoteo eñēmī. Īninqe eōnæ bacæ cæyedē wēnæ wēnæ ba wæquīnō anguēnē. ² Māniñedē edæ waodāni nāmanque waadete pōnenguīnāni inānīpa. Tōmēnāni nāni godonte æninta waadete pōnente nāni wædō ante quēwenguīnāni inānīpa. Tōmēnāni nāmanque, Botō gomonga waa cæbo ĩmopa, ante pōnenguīnāni inānīpa. Wængonguī ingante godō wēnæ wēnæ ante babæ anguīnāni inānīpa. Wadāni inānite badete toquināni

inänipa. Wēñænāni incæ wæmpoda inate ēñēnāmaī cæquināni inänipa. Wadāni pönö waa cædāni incæte tōmēnāni nē waa cædāni inānite wæætē waa cædāmaī inguināni inänipa. Ayæ tæiyæ waēmö entawēnāmaī inguinānimpa. ³ Adobaī waadete pönēnāmaī quēwenguināni inänipa. Mānināni inānite wēnæ wēnæ cædāni adinque tōmēnāni wæætē pīinque ñimpo cædāmaī inte wēnæ wēnæ cæquināni inänipa. Wadāni inānitedö ante babæ ante ānewenguināni inänipa. Tōmēnāni nāni cæinewēnö ante nāmā wææ ānāmaī inte do cæquināni inänipa. Ayæ wadāni inānite ædæmö cædāmaī inte pīinte cæquināni inänipa. Wadāni, Quinö waa impa, ante pīinguināni inänipa. ⁴ Tōmēnāni nāni guidēnāni incæ, Wēnæ wēnæ bate wæcædānimpa, ante godö odö-monguināni inänipa. Tōmēnāni pönēnāmaī inte do wēnæ wēnæ cæquināni inänipa. Tōmēnāni nāmā incæ, Botö gomonga waa ēñēmopa, ante pönēwenguināni inänipa. Wængonguī ingante waadete pönēnāmaī inguināni inte wæætē tote quēwengæimpa, ante nāmanque waadete pönenguināni inänipa. ⁵ Tōmēnāni Wængonguī ayongä waa cæte quēwēnāni baī adobaī cædāni incæte Wængonguī nänö tæi pīñæmāmo pīiwēninqe nāmanque cæte quēwēnānipa tōö.

Īninqe bitö mānināni inānite gomö ae. ⁶ Mänömaī baī cædāni iñömö waa apænedinque waodāni oncönē wäänē guidānipa. Onquiyænāni wīi tæimö entawēnāni inte tōmēnāni nāni wēnæ wēnæ cædi teēmēmö mongænte baī ināni iñönānite oncönē nē guidāni iñömö, Onquiyænāni mōnitö apænedö ante ēñente cæcædānimpa, ante cædāni ate onquiyænāni wæætē oda cæte godānipa. Mānināni onquiyænāni iñömö, Quiēmē nāni wēnæ wēnæ cæinēmāmo, ante wadö gote wadö gote oda cædānipa. ⁷ Tōmēnāni cōwē ēñencæte ante cædāni incæte wapiti wapiti cædāni ininqe Wængonguī nāwangä nänö an-

gainö ante cöwë ëñente badämaï inänipa. ⁸ Wëenëñedë Möitee wodi Equitobæ tæiyæ awënë ingante apæneyongä Aänee tönö Aämodee në idöna inte Möitee ingante püinque, Önonque angampa, äna ingadaimpa. Ìnque bayedë në wënæ wënæ cædäni guiquënë iina inöna nänä cægai bai adobai cædinque Wængongui näwangä nänö angainö ante Baa ante wadö änäni inänipa. Tömënäni ocaidë pönente wentamö encadäni inte oda cæte godänipa. Ìnque Wængongui ingante mönö pönëmämo incæ dicæ pönënäniyaa. Wængongui tömënäni inänite Baa ancæcäimpa. ⁹ Ìñæmpa ædö cæte godömenque cæquinäni. Mänina në idöna nänä önonque cægainö ante edonque agadäni bai tömënäni nänä önonque cædinö ante waodäni tömänäni adobai edonque pönï acædänimpa.

Timoteo ingante Pabodo iinque wææ angampa

¹⁰ Bitö iñömö, Æbänö botö odömonte apæneboo, ante, Æbänö waa quëwëmoo, ante, Æbänö pönente ante, Ìmaï cæcæboimpa, ante cæboo, ante bitö tömänö ante do ëñëmipa. Ayæ Wængongui ingante botö pönëmämo ante waodäni inänite botö ee cæpämo ante botö waadete pönëmämo ante botö wæntædämaï inte cæpämo ante bitö adobai do ëñëmipa. ¹¹ Ayæ botö imote togænte pänäni botö wæpämo ante ayæ botö wæwëmämo ante bitö do ëñëmipa. Wadäni quiëmë wënæ wënæ cæcæte ante botö imote togænte pänäni wæbo incæ botö wæntæye inämaï intabopa. Antioquiya iñömö Icönio iñömö adobai Ditada nänä quëwëñömö mänñömö wënæ wënæ cædäni wæbo incæte mönö Awënë ö ængä beyænque ayæ quëwëmo imopa. ¹² Nö ante impa. Æcänö, Botö Itota Codito nempo quëwëmo inte Wængongui ayongä waa cæte quëwencæboimpa, ante äna tömengä ingante

togæwëninque wënæ wënæ cædāni wæquiringā ingampa. ¹³ Waodāni wënæ wënæ cædāni tönö, Oda cæcædānimpa, ante nē cædāni iñömö tōmēnāni nē wënæ wënæ cædināni inte godōmenque wënæ wënæ cæquināni inānīpa. Edæ mānīnāni inānite wapiticæ māodāni oda cæte cædināni inte tōmēnāni wæætē wadāni inānite adodö, Æpiticæmē oda cæquinānidö, ante cæcædānimpa.

¹⁴ Bitö guiquënë æbänö ëñēnīmi inte, Nö impa, ante pönēninque cōwē ñimpo cædāmaī incæbiimpa. Edæ bitö īmi ædānidö odōmonte apænedānīi, ante do ëñēmīpa. ¹⁵ Wængonguī angā ëñente tæiyæ waēmö nāni yewæmongainö ante bitö wëñæmiyedē mā ëñēninque ñōwo ganca do ëñēmitawo. Mānīnö ante nāni yewæmongainta ate ëñēninque bitö Itota Codito ingante pönēñōmi tōmengā ængā beyænque quëwencæbiimpa.

¹⁶ Wængonguī pönö apænecā ëñēninque waodāni tōmēnāni nāni ëñēnonque ante Wængonguī beyæ yewæmongadānimpa. Tōmēnāni Wængonguī nānö odōmonte apænegainö ante nāni yewæmongainta adinque mönö, Æbänö waa impa, ante ëñēninque mönö odōmonte apænecæimpa. Wængonguī angā ëñente nāni yewæmongainta adinque, Quinö mönö wënæ wënæ cædinö īi, ante mönö do ëñēninque nē wënæ wënæ cæcā ingante mönö wææ angæimpa. Ayæ Wængonguī angā ëñente nāni yewæmongainta adinque nē oda cæte wæcā ingante, Mönö nōinö cæquēnēnö īmaī impa, ante mönö odōmonte apænecæimpa. Nö cæte quëwencæmīnimpa, ante odōmonte apænete ongö ate mönö ëñēnö ante mönö waodāni inānite odōmonte apænecæimpa. ¹⁷ Edæ Wængonguī beyæ nē odōmonte apænecā iñömö eyepæ ëñengā inte tōmengā nānö waa cæquimāmo tōmāmāmo ante cæcæcāimpa, ante odōmonte apænecæte ante yewæmongadānimpa.

4

¹ Waodäni mīināni quēwēnāni incæ do wængaināni incæ tōmānāni inānite mōnō Itota Codito nē apænte anguingā inte tōmengā Awēnē Odeye badinque ponte a ongongā acæimpa. Tōmengā ayongā ayæ mōnō Mæmpo Wængonguī ayongā botō bitō imite, ĩlmaī cæe, ämopa. ² Wængonguī nānō angainō ante apænebi ēñencædānimpa. Waodäni Ao ante, Ĕñēinēmōni ante ānāni incæ Baa ante ēñēnāmaī ināni incæ bitō cōwē apænebi ēñēnānie. Wængonguī nānō angainō ante oda cæte wædāni adinque bitō, Mōnō nōinō cæquēnēnō ante cæcæminimpa, ancæbiimpa. Wēnæ wēnæ cædāni inānite, Ædō cæte mænōmaī cæmīnii, ante nanguī ancæbiimpa. Ayæ adobai, Wampo pōnencædānimpa, ante ædæmō apænebi ēñencædānimpa. Māninō tōmānō cædinque nanguī waadete ee cædinque adodō adodō ante odōmonte apænebi ēñencædānimpa.

³ ĩncayæ ate nō odōmonte mōnō apænedō ante waodäni Baa anguināni inānipa. Māninō ante ēñēnāmaī incæmōnimpa, ante ānāni inte tōmēnāni wæætē, Mōnō ēñēinēnonque ante odōmonte apæneedāni, ante nē odōmonte apænedōnāni nanguī ināni inānite diqui diqui minte acædānimpa. Māninquedō ante ēñencæmōnimpa, ante anguināni inānipa. ⁴ Mānināni nāwangā angainō ante ēñēnāmaī inte wadæ godinque wæætē ōnonquedō ante dodāni nāni angainō ante ēñente cæquīnāni inānipa. ⁵ Bitō guiquēnē tōmēmi quēwenganca æbāmē baquīi incæ godōmenque cæcæbiimpa. Caate wæbi incæte bitō ñimpo cædāmaī inte godōmenque cæcæbiimpa. Wængonguī waa pōni nānō apænedō ante apænebi ēñencædānimpa. Bitō cæquēnēnō tōmāā iinque cæcæbiimpa.

⁶ Wængonguī quī, ante nāni godōnō bai botō adobai ĩñōmote wantæ ĩñonte wænōnāni wæncæboimpa. Edæ

botö wænguiönæ oo pönï impa. ⁷ Botö täi ewocabo inte Awënë Itota beyæ botö cæquënëno waa pönï iinque cætabopa. Gänä cæcæte ante nê pogodo godäni næ gongænämaï nâni iinque gonganca godäni bai botö adobai tömëmo quëwenganca wæntæye inämaï inte iinque cætabopa. Mönö wede pönëno ante botö ñimpo cædämaï inte cöwë pönentabopa. ⁸ Mönö Awënë nê nõ apænte anguingä inömo tömengä nänö apænte anguiönæ inönte tömengä, Bitö nõ pönente waa cædimi inte bitö waa cædinta ante poganta æncæbiimpa, ante botö imote pönongä æncæboimpa. Wii botö adoboque inömote pönongä æncæboimpa. Wadäni adobai tömengä nänö pongä aquionæ ante nanguï aïnente nê wänö cönäni inäni adinque tömengä, Minitö nõ cæte quëwënimini inte minitö waa cædinta ante poganta æncæminimpa, ante tömënäni tömänäni inänite pönongä æncædänimpa.

Timoteo quinö cæcæcäimpa, ante

⁹ Bitö eyepæ inte botö weca quingæ pöe, ämopa. ¹⁰ Deëma inömo inguipogaque ante botö imote emö cæte Tetadönica nâni quëwëinömo gocantapa. Ayæ Quedente inömo Gadatiabæ inömo gocantapa. Adobai Tito Dadämatiabæ inömo gocantapa. ¹¹ Odoca adocanque botö weca ongongampa. Mäadoco ingante adinque tömengä ingante botö weca ænte mämömi pongäi. Edæ botö cæquënëno ante cæyömote tömengä botö tönö guëa nanguï cæcä ingampa. ¹² Ayæ Tiquico ingante botö Epeto inömo da godömo gocantapa. ¹³ Botö yacoo ocoi ä weocoo Toda inömo Cadopo oncönë botö emö cæte pönincoo bitö ponte ate ænte pöe. Adobai botö dibodocoo ænte mämömi æmoe. Botö täinetacoo yewämointacoo, ante godömenque wæbopa. Mäninta cöwë mämömi æncæboimpa, ämopa.

¹⁴ Adecantodo täineta në badongä inongä iñömö botö imote nangui wënæ wënæ cæcä wætabopa. Mänömaï cæcä adinque Wængongui edæ tōmengä nänö wënæ wënæ cædinganca mäninganca tōmengä ingante wæætë pancæcäimpa, ämopa. ¹⁵ Mäningä bitö imite adobaï wënæ wënæ cædämaï incæcäimpa, ante bitö adobaï wææ cæcæbiimpa. Edæ mönö odömönte apænedö ante tōmengä cōwë Baa ante wadö ante quëwëngä ingampa.

¹⁶ Botö imote në apænte änogä weca ænte mäodäni gote ongöningue botö nämä incæ wææ ancæte ante mä apæneyömo æcänö botö tönö godongämæ äna edæ dæ änäni wætabopa. Tömänäni edæ botö imote emö cæte wadæ godänitapa. Mänömaï näni cædinö beyæ Wængongui tōmënäni inänite piinämaï incæcäimpa, ämopa. ¹⁷ Incæte, Wädäni wii oodeoidi inäni tōmämæ quëwënäni Wængongui waa pöni nänö apænedö ante ëñencædänimpa, ante cædinque mönö Awënë iñömö botö gäänë ongöningue botö tönö godongämæ cæcä beyænque täi ewocabo inte apænetabopa. Ìimæca awënë nempo wæwente quëwëñömöte mönö Awënë wæætë gä pe æmpote ö ængä beyænque quëwëmopa. ¹⁸ Mänömaï bai cædinque botö imote quiëmë wënæ wënæ cædäni wæbo incæ mönö Awënë Odeye botö imote ænguingä beyænque quëwencæboimpa. Adobaï tōmengä öönädë nänö aayömö botö imote adimongä ænte mäicä æite goquïmo imopa. Wængongui ñäö apæite bai emönongä ingante mönö cōwë waa acæimpa, ämopa. Mänömaï babaiimpa, ante Amëë, ante ämopa.

Timoteo ingante Pabodo, Waa quëwencæbiimpa, angampa

¹⁹ Pidica tönö Aquidæ näna gæncaya waa quëwencædaiimpa, ämopa. Bitö tōmëna inate adodö apænebi ëñënae. Adobaï Önetipodo tönö godongämæ quëwënäni waa quëwencædänimpa, ämopa. Bitö tōmënäni inänite

adodö apänebi eñenänie. ²⁰ Edaato Coodinto iñömö ayä a ongongantapa. Ayä Todopimo nē wēnæ wēnæ iñongä botö tömengä ingante Mïideto iñömö emö cæte gotabopa.

²¹ Bitö eyepæ inte cöönædepo badämaï iñedē botö weca quingæ pöe, ämopa. Eobodo iñömö tömengä, Bitö waa quēwencæbiimpa, angä eñeninqe botö bitö imite adodö ämo eñēe. Podænta tönö Diïno ayä Codaodia tönö möni pönencabo tömämöni bitö imite, Waa quēwencæbiimpa, ämönipa.

²² Mönö Awēnē Itota Codito bitö tönö ongonde in-cæcäimpa, ämopa. Ayä Wængonguï bitö imite waadete pönö cæcæcäimpa, ante mäninqe ante yewämömopa.

Wængonguï nänö Apænegainö
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

